

INFORME INDICADORS 21
Indicadors locals de sostenibilitat a Barcelona (2004)

Novembre de 2004

Índex

1. Fitxes metodològiques dels indicadors 21.....	3
2. Assaig de síntesi (2004).....	31
3. Agraïments i crèdits.....	42

Fitxes metodològiques dels indicadors 21

<p>Protegir els espais lliures i la biodiversitat i ampliar el verd urbà</p> <p>1. Superfície verda per habitant 2. Biodiversitat de les aus</p>
<p>Defensar la ciutat compacta i diversa, amb un espai públic de qualitat</p> <p>3. Accessibilitat a espais públics i serveis bàsics 4. Índex de renovació urbana</p>
<p>Millorar la mobilitat i fer del carrer un entorn acollidor</p> <p>5. Mode de desplaçament de la població 6. Proporció de l'espai viari amb prioritat per a vianants</p>
<p>Assolir nivells òptims de qualitat ambiental i esdevenir una ciutat saludable</p> <p>7. Nivell de contaminació acústica 8. Qualitat ambiental a les platges 9. Qualitat de l'aire 10. Esperança de vida en néixer</p>
<p>Preservar els recursos naturals i promoure l'ús dels renovables</p> <p>11. Consum d'aigua per habitant 12. Proporció del consum d'aigua per a serveis municipals no potabilitzada 13. Consum d'energia d'origen renovable</p>
<p>Reduir la producció de residus i fomentar la cultura de la reutilització i el reciclatge</p> <p>14. Generació de residus sòlids urbans 15. Recollida de matèria orgànica 16. Recollida selectiva de residus</p>
<p>Augmentar la cohesió social, enfortint els mecanismes d'equitat i participació</p> <p>17. Fracàs escolar 18. Població amb estudis universitaris finalitzats 19. Accessibilitat a l'habitatge 20. Grau d'associacionisme 21. Participació en els afers municipals</p>
<p>Potenciar l'activitat econòmica orientada cap a un desenvolupament sostenible</p> <p>22. Nombre d'organitzacions que han obtingut certificació ambiental</p>
<p>Progressar en la cultura de la sostenibilitat mitjançant l'educació i la comunicació ambiental</p> <p>23. Nombre d'escoles que participen en projectes d'educació ambiental</p>
<p>Reduir l'impacte de la ciutat sobre el planeta i promoure la cooperació internacional</p> <p>24. Emissions de CO₂ equivalents anuals 25. Nombre de punts de venda o consum de productes de comerç just</p>
<p><i>Indicador relacionat amb tots els objectius del compromís ciutadà per la sostenibilitat</i></p> <p>26. Grau de satisfacció ciutadana</p>

OBJECTIU 1																									
PROTEGIR ELS ESPAIS LLIURES I POTENCIAR ELS ESPAIS VERDS I LA BIODIVERSITAT																									
INDICADOR																									
1. Superfície verda per habitant																									
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA																								
28.307.300 m ² verd/1.582.738 habitants = 17,89 m²/habitant	↑																								
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ																									
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Superfície verda (m²)</th> <th>Superfície verda/habitant (m²/hab.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1997</td> <td>27.200.000</td> <td>18,08</td> </tr> <tr> <td>1998</td> <td>27.300.000</td> <td>18,12</td> </tr> <tr> <td>1999</td> <td>27.500.000</td> <td>18,37</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>27.600.000</td> <td>18,57</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>27.500.000</td> <td>18,49</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>27.700.000</td> <td>18,35</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>28.307.300</td> <td>17,89</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Superfície verda (m ²)	Superfície verda/habitant (m ² /hab.)	1997	27.200.000	18,08	1998	27.300.000	18,12	1999	27.500.000	18,37	2000	27.600.000	18,57	2001	27.500.000	18,49	2002	27.700.000	18,35	2003	28.307.300	17,89
Any	Superfície verda (m ²)	Superfície verda/habitant (m ² /hab.)																							
1997	27.200.000	18,08																							
1998	27.300.000	18,12																							
1999	27.500.000	18,37																							
2000	27.600.000	18,57																							
2001	27.500.000	18,49																							
2002	27.700.000	18,35																							
2003	28.307.300	17,89																							
PARÀMETRE DE CàLCUL																									
Superfície de verd urbà* (m ²) per habitant																									
* El verd inclou les categories de verd urbà i verd forestal segons la tipificació de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins (no inclou la superfície equivalent)																									
UNITATS																									
m ² /habitant																									
PERIODICITAT																									
Anual																									
FONT																									
Ajuntament de Barcelona. Institut Municipal de Parcs i Jardins																									
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES																									
1.3, 1.4, 1.5																									

OBJECTIU 1	
PROTEGIR ELS ESPAIS LLIURES I POTENCIAR ELS ESPAIS VERDS I LA BIODIVERSITAT	
INDICADOR	
2. Biodiversitat de les aus	
DADES	TENDÈNCIA DESITJADA
158 espècies d'aus (1998) Es preveu disposar de dades actualitzades el 2005.	
PARÀMETRE DE CÀLCUL	
2.1 Número d'espècies d'ocells vistos per quilòmetre recorregut 2.2 Índex de diversitat de Shannon	
<i>Es troba en curs un estudi per conèixer la biodiversitat d'aus a Barcelona que es basarà en la metodologia SOCC (Seguiment d'Ocells Comuns a Catalunya) aplicat per ocells hivernants i nidificants. L'estudi l'està realitzant la Universitat de Barcelona amb la col·laboració de l'Institut Català d'Ornitologia.</i>	
UNITATS	
2.1 Nombre d'espècies d'ocells / km 2.2 bits/individu	
FONT	
Universitat de Barcelona	
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES	
1.5	

OBJECTIU 2	
DEFENSAR LA CIUTAT COMPACTA I DIVERSA, AMB UN ESPAI PÚBLIC DE QUALITAT	
INDICADOR	
3. Accessibilitat a espais públics i serveis bàsics	
DADES 2001	TENDÈNCIA DESITJADA
Accessibilitat a 1 servei: 100%	
Accessibilitat a 2 serveis: 100%	
Accessibilitat a 3 serveis: 99,8%	
Accessibilitat a 4 serveis: 73,3%	
Accessibilitat a 5 serveis: 20,4%	
PARÀMETRE DE CàLCUL	
<p>Percentatge de població que té accés a 1,2,3,4 o 5 serveis acumulats de la xarxa d'utilització pública a menys de 300 metres:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Espais verds o oberts a 300 m - Transport urbà a 300 m - Punts de brossa neta a 300 m - Centres d'educació infantil, primària i secundària a 300 m - Centres d'atenció sanitària (CAPs i hospitals) a 300 m 	
UNITATS	
Percentatge	
FONT	
Ajuntament de Barcelona. Elaboració amb diverses fonts	
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES	
3.1	

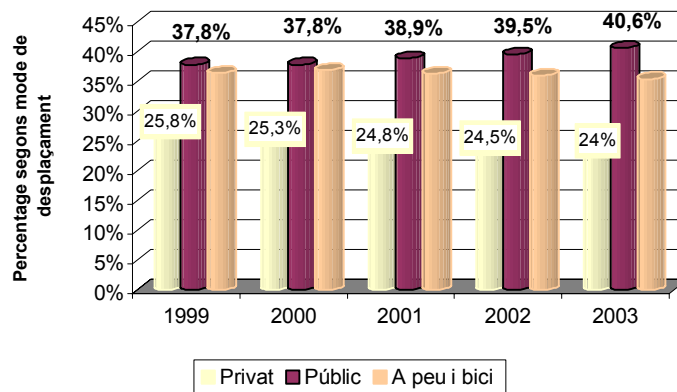
OBJECTIU 2															
DEFENSAR LA CIUTAT COMPACTA I DIVERSA, AMB UN ESPAI PÚBLIC DE QUALITAT															
INDICADOR															
4. Índex de renovació urbana															
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA														
[4899 habitatges reformats + 837 habitatges de nova construcció]/ 740.000 unitats d'habitatge potencial = 0.78%	Manteniment de la renovació al voltant d'un índex que es podria estimar entre el 0,5 -1,5 %.														
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ															
<table border="1"> <caption>Dades del Gràfic d'evolució</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>% Renovació urbana</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1998</td> <td>1,00</td> </tr> <tr> <td>1999</td> <td>1,03</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>0,80</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>0,66</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>0,79</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>0,78</td> </tr> </tbody> </table>		Any	% Renovació urbana	1998	1,00	1999	1,03	2000	0,80	2001	0,66	2002	0,79	2003	0,78
Any	% Renovació urbana														
1998	1,00														
1999	1,03														
2000	0,80														
2001	0,66														
2002	0,79														
2003	0,78														
PARÀMETRE DE CàLCUL															
Habitatges reformats i de nova construcció respecte al total d'habitatges potencials = [Unitats d'habitatges reformats + unitats d'habitatges de nova construcció] /Unitats d'habitatge potencials (740.000)] *100															
Les unitats d'habitatge potencial és una dada estimada i constant en el temps. Font: Gabinet d'Estudis Urbanístics															
UNITATS															
Percentatge															
PERIODICITAT															
Anual															
FONT															
Ajuntament de Barcelona. Revista Barcelona Economia															
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES															
2.1															

OBJECTIU 3

MILLORAR LA MOBILITAT I FER DEL CARRER UN ENTORN ACOLLIDOR

INDICADOR**5. Mode de desplaçament de la població**

DADES 2003			TENDÈNCIA DESITJADA
A peu i bici	Públic	Privat	Privat ↓
35.4%	40.6%	24%	

GRÀFIC D'EVOLUCIÓ**PARÀMETRE DE CàLCUL**

Distribució modal dels viatges interns diaris de més de 5 minuts.

La categoria transport públic inclou metro, autobús, tren, autocar i taxi i la categoria transport privat inclou cotxe, moto, furgoneta i camió

UNITATS

Percentatge

PERIODICITAT

Anual

FONT

Ajuntament de Barcelona. Sector de Seguretat i Mobilitat

LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES

3.3, 3.5, 3.6, 3.10

OBJECTIU 3

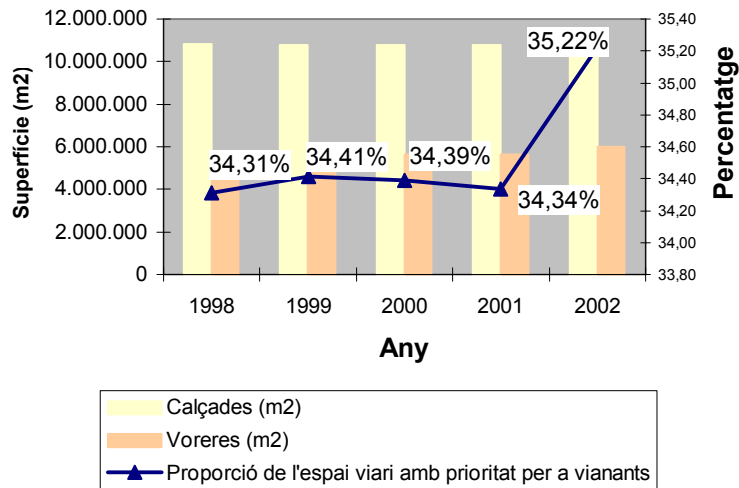
MILLORAR LA MOBILITAT I FER DEL CARRER UN ENTORN ACOLLIDOR

INDICADOR

6. Proporció de l'espai viari amb prioritat per a vianants

DADES 2002	TENDÈNCIA DESITJADA
35,22%	↑

GRÀFIC D'EVOLUCIÓ

PARÀMETRE DE CàLCUL

Superfície de voreres respecte a la superfície total de viari urbà =
[Superfície de voreres (m²)/Superfície total de l'espai viari urbà* (m²)] * 100

*Calçades més voreres

UNITATS

Percentatge

PERIODICITAT

FONT

Ajuntament de Barcelona.

LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES

3.2

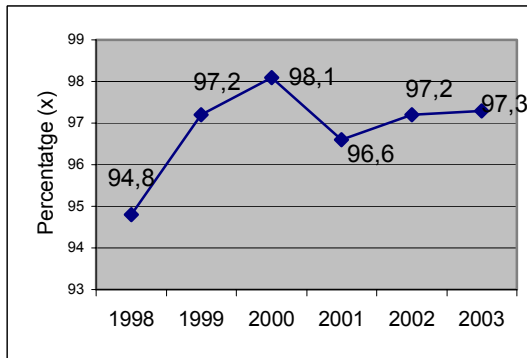
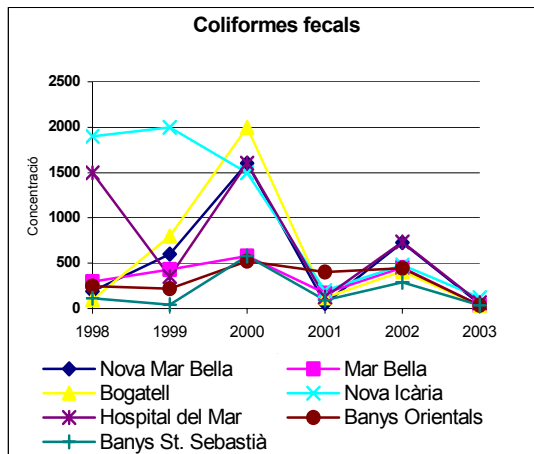
OBJECTIU 4													
ASSOLIR NIVELLS ÒPTIMS DE QUALITAT AMBIENTAL I ESDEVENIR UNA CIUTAT SALUDABLE													
INDICADOR													
7. Nivell de contaminació acústica													
DADES 1997	TENDÈNCIA DESITJADA												
<table border="1"> <caption>Condicions acústiques 1997</caption> <thead> <tr> <th>Condicions acústiques</th> <th>Superfície espai públic afectada (%)</th> <th>Superfície població afectada (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bona (Leq <65 dB(A))</td> <td>51,5</td> <td>65,66</td> </tr> <tr> <td>Tolerable (65 dB(A) < Leq <75 dB(A))</td> <td>42,2</td> <td>31,63</td> </tr> <tr> <td>A millorar (> 75 dB(A))</td> <td>6,3</td> <td>2,71</td> </tr> </tbody> </table>	Condicions acústiques	Superfície espai públic afectada (%)	Superfície població afectada (%)	Bona (Leq <65 dB(A))	51,5	65,66	Tolerable (65 dB(A) < Leq <75 dB(A))	42,2	31,63	A millorar (> 75 dB(A))	6,3	2,71	<p>↑</p> <p>Bona Leq <65 dB(A)</p> <hr/> <p>A millorar >75 dB(A)</p> <p>↓</p>
Condicions acústiques	Superfície espai públic afectada (%)	Superfície població afectada (%)											
Bona (Leq <65 dB(A))	51,5	65,66											
Tolerable (65 dB(A) < Leq <75 dB(A))	42,2	31,63											
A millorar (> 75 dB(A))	6,3	2,71											
PARÀMETRE DE CÀLCUL													
7.1 Proporció d'espai públic* afectat entre les 7 i les 22 hores en els següents rangs: <65 dB(A), 65-75 dB(A), > 75 db(A)													
7.2 Distribució de la població en funció de les condicions acústiques													
* <i>Espai públic: vials més places, parcs i zones verdes</i>													
* <i>Població exposada a la façana del seu domicili</i>													
UNITATS													
7.1 Percentatge													
7.2 Percentatge													
FONT													
Ajuntament de Barcelona. Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient													
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES													
4.6, 4.7													

OBJECTIU 4

ASSOLIR NIVELLS ÒPTIMS DE QUALITAT AMBIENTAL I ESDEVENIR UNA CIUTAT SALUDABLE

INDICADOR**8. Qualitat ambiental a les platges**

DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA
8.1 Concentració de coliformes fecals: Valor inferior i superior obtinguts a la temporada [32-120] ucf/100 ml.	↑
8.2 Índex d'aspecte visual de la sorra i del mar: 97.3 % inspeccions visuals catalogades com a BONES	↓

GRÀFIC D'EVOLUCIÓ**PARÀMETRE DE CÀLCUL****8.1** Concentració de coliformes fecals***8.2** Percentatge d'inspeccions visuals de la qualitat de l'aigua del mar i de la sorra de les platges amb resultat de BO (Absència o presència poc important de: sòlids flotants, olis/escumes, residus banyistes, residus mar)

* Valor imperatiu segons la legislació vigent <2000 ucf/100 ml.

* índex mesurable de maig a octubre

UNITATS**8.1** Concentració (ucf/100 ml)**8.2** Percentatge**PERIODICITAT**

Anual

FONT

Ajuntament de Barcelona. Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient

LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES

4.3

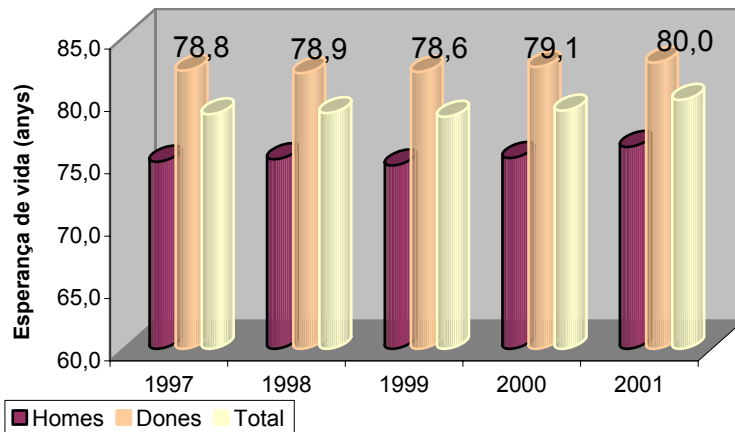
OBJECTIU 4															
ASSOLIR NIVELLS ÒPTIMS DE QUALITAT AMBIENTAL I ESDEVENIR UNA CIUTAT SALUDABLE															
INDICADOR															
9. Qualitat de l'aire															
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA														
Nivells d'ozó en el màxim horari (micrograms/m ³) = 197 µg/m³	↓														
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ															
<table border="1"> <caption>Concentració d'ozó (micrograms/m³)</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Concentració (µg/m³)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1998</td> <td>207</td> </tr> <tr> <td>1999</td> <td>195</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>164</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>146</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>136</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>197</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Concentració (µg/m ³)	1998	207	1999	195	2000	164	2001	146	2002	136	2003	197
Any	Concentració (µg/m ³)														
1998	207														
1999	195														
2000	164														
2001	146														
2002	136														
2003	197														
PARÀMETRE DE CàLCUL															
Concentració d'ozó a l'aire en el màxim horari															
<i>LIP (Nivell llindar d'informació a la població) = 180 µg/m³</i>															
UNITATS															
Micrograms/m ³ (µg/m ³)															
PERIODICITAT															
Anual															
FONT															
Ajuntament de Barcelona. Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient															
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES															
4.1															

OBJECTIU 4

ASSOLIR NIVELLS ÒPTIMS DE QUALITAT AMBIENTAL I ESDEVENIR UNA CIUTAT SALUDABLE

INDICADOR**10. Esperança de vida en néixer**

DADES 2001			TENDÈNCIA DESITJADA
Total	Homes	Dones	↑
79.96	76.18	82.95	

GRÀFIC D'EVOLUCIÓ**PARÀMETRE DE CàLCUL**

Probabilitat d'anys per viure d'un subjecte

UNITATS

Anys

PERIODICITAT

Anual

FONT

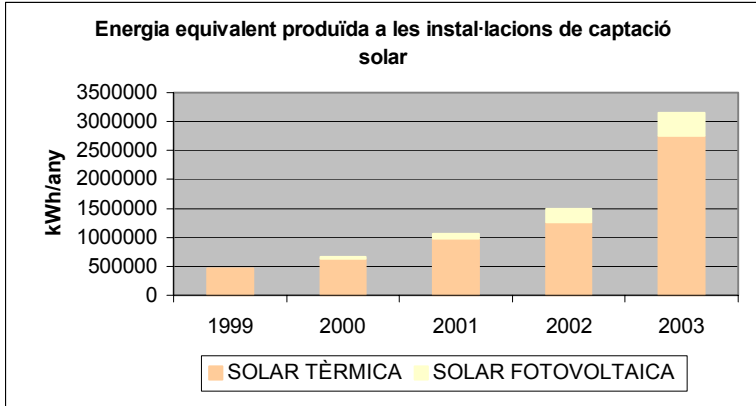
Ajuntament de Barcelona. Institut Municipal de la Salut

LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES

4.9

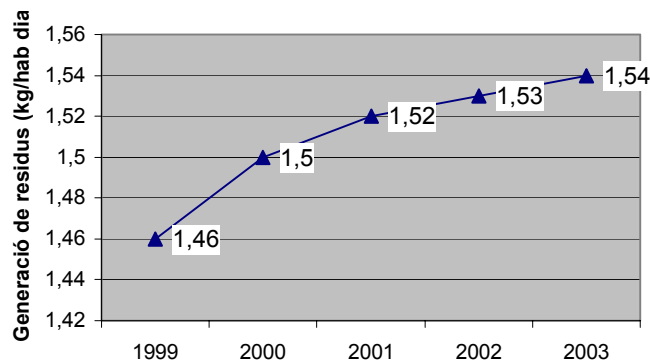
OBJECTIU 5																			
PRESERVAR ELS RECURSOS NATURALS I PROMOURE L'ÚS DELS RENOVABLES																			
INDICADOR																			
11. Consum d'aigua per habitant																			
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA																		
Consum d'aigua per habitant = 198.25 l/hab. x dia	↓																		
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ																			
<table border="1"> <caption>Consum d'aigua per persona/dia (litres)</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Consum total d'aigua per habitant</th> <th>Consum domèstic per habitant</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1999</td> <td>208,59</td> <td>132,90</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>210,81</td> <td>135,58</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>208,47</td> <td>133,68</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>202,27</td> <td>132,19</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>198,25</td> <td>128,17</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Consum total d'aigua per habitant	Consum domèstic per habitant	1999	208,59	132,90	2000	210,81	135,58	2001	208,47	133,68	2002	202,27	132,19	2003	198,25	128,17
Any	Consum total d'aigua per habitant	Consum domèstic per habitant																	
1999	208,59	132,90																	
2000	210,81	135,58																	
2001	208,47	133,68																	
2002	202,27	132,19																	
2003	198,25	128,17																	
PARÀMETRE DE CÀLCUL																			
Consum d'aigua total (domèstic, comercial, indústria i serveis municipals) / [habitant * dia]																			
UNITATS																			
Litres/ [habitant x dia]																			
PERIODICITAT																			
Anual																			
FONT																			
AGBAR. Societat General d'Aigües de Barcelona S.A.																			
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES																			
5.2																			

OBJECTIU 5																
PRESERVAR ELS RECURSOS NATURALS I PROMOURE L'ÚS DELS RENOVABLES																
INDICADOR																
12. Proporció del consum d'aigua per a serveis municipals no potabilitzada																
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA															
6.42%	↑															
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ																
<table border="1"> <caption>Dades del Gràfic d'Evolució</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Consum aigua freàtic (m³)</th> <th>Proporció del consum d'aigua per a serveis municipals no potabilitzada (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2000</td> <td>305.551</td> <td>3,6</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>429.408</td> <td>5,0</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>459.728</td> <td>6,3</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>538.831</td> <td>6,4</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Consum aigua freàtic (m³)	Proporció del consum d'aigua per a serveis municipals no potabilitzada (%)	2000	305.551	3,6	2001	429.408	5,0	2002	459.728	6,3	2003	538.831	6,4
Any	Consum aigua freàtic (m³)	Proporció del consum d'aigua per a serveis municipals no potabilitzada (%)														
2000	305.551	3,6														
2001	429.408	5,0														
2002	459.728	6,3														
2003	538.831	6,4														
PARÀMETRE DE CÀLCUL																
Consum d'aigua del freàtic / [Consum d'aigua per a serveis municipals * any] * 100 = 6.4%																
UNITATS																
Percentatge																
PERIODICITAT																
Anual																
FONT																
Ajuntament de Barcelona. Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient																
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES																
5.5																

OBJECTIU 5																									
PRESERVAR ELS RECURSOS NATURALS I PROMOURE L'ÚS DELS RENOVABLES																									
INDICADOR																									
13. Consum d'energia d'origen renovable																									
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA																								
13.1 Percentatge d'energia primària d'origen renovable: 0,1 % (1999)																									
13.2 Energia equivalent produïda a les instal·lacions de captació solar: 3.148.524 kWh/any																									
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ																									
 <table border="1" style="margin: 10px auto;"> <caption>Energia equivalent produïda a les instal·lacions de captació solar (kWh/any)</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>SOLAR TÈRMICA</th> <th>SOLAR FOTOVOLTAICA</th> <th>Total</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1999</td> <td>~400,000</td> <td>0</td> <td>~400,000</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>~600,000</td> <td>0</td> <td>~600,000</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>~900,000</td> <td>~100,000</td> <td>~1,000,000</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>~1,200,000</td> <td>~300,000</td> <td>~1,500,000</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>~2,700,000</td> <td>~448,524</td> <td>3,148,524</td> </tr> </tbody> </table>		Any	SOLAR TÈRMICA	SOLAR FOTOVOLTAICA	Total	1999	~400,000	0	~400,000	2000	~600,000	0	~600,000	2001	~900,000	~100,000	~1,000,000	2002	~1,200,000	~300,000	~1,500,000	2003	~2,700,000	~448,524	3,148,524
Any	SOLAR TÈRMICA	SOLAR FOTOVOLTAICA	Total																						
1999	~400,000	0	~400,000																						
2000	~600,000	0	~600,000																						
2001	~900,000	~100,000	~1,000,000																						
2002	~1,200,000	~300,000	~1,500,000																						
2003	~2,700,000	~448,524	3,148,524																						
PARÀMETRE DE CÀLCUL																									
<p>13.1 Consum d'energia primària d'origen renovable/[Energia total primària consumida a Barcelona * any] x 100</p> <p><i>Fonts considerades: fotovoltaica , eòlica, biomassa i solar tèrmica del terme municipal de Barcelona, sempre segons el mix català.</i></p> <p>13.2 Energia equivalent produïda a les instal·lacions de captació solar (solar tèrmica i solar fotovoltaica)</p> <p><i>Fonts considerades: Fotovoltaica i solar tèrmica del terme municipal de Barcelona, sempre segons el mix català.</i></p>																									
UNITATS																									
<p>13.1 Percentatge</p> <p>13.2 kWh/any</p>																									
PERIODICITAT																									
13.2 Anual																									
FONT																									
Agència Local de l'Energia de Barcelona																									
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES																									
5.5																									

OBJECTIU 6

REDUIR LA PRODUCCIÓ DE RESIDUS I FOMENTAR LA CULTURA DE LA REUTILITZACIÓ I EL RECICLATGE

INDICADOR**14. Generació de residus sòlids urbans****DADES 2003****1.54 kg/hab·dia****TENDÈNCIA DESITJADA****GRÀFIC D'EVOLUCIÓ****PARÀMETRE DE CÀLCUL**

Residus* sòlids urbans generats per habitant i dia

Inclou recollida selectiva, recollida domiciliària i altres recollides*UNITATS**

Quilograms/habitant * dia

PERIODICITAT

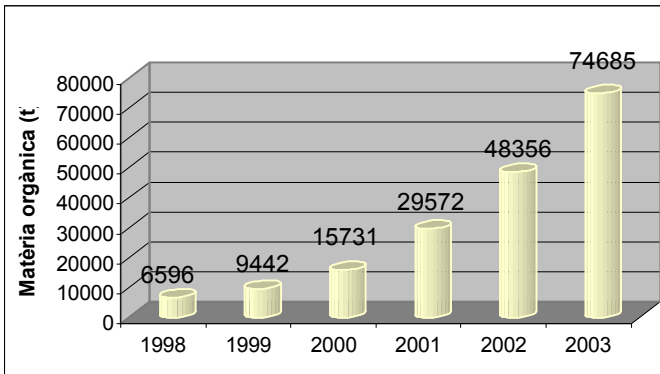
Anual

FONT

Ajuntament de Barcelona. Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient

LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES

6.1

OBJECTIU 6															
REDUIR LA PRODUCCIÓ DE RESIDUS I FOMENTAR LA CULTURA DE LA REUTILITZACIÓ I EL RECICLATGE															
INDICADOR															
15. Recollida de matèria orgànica															
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA														
74.685 t/any	Objectiu quantitatiu del Compromís: recuperar el 80% de matèria orgànica entre compost i metanització 														
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ															
 <table border="1"> <caption>Dades del Gràfic d'evolució</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Matèria orgànica (t)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1998</td> <td>6.596</td> </tr> <tr> <td>1999</td> <td>9.442</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>15.731</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>29.572</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>48.356</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>74.685</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Matèria orgànica (t)	1998	6.596	1999	9.442	2000	15.731	2001	29.572	2002	48.356	2003	74.685
Any	Matèria orgànica (t)														
1998	6.596														
1999	9.442														
2000	15.731														
2001	29.572														
2002	48.356														
2003	74.685														
PARÀMETRE DE CÀLCUL															
Fracció de matèria orgànica recollida selectivament															
S'han considerat les fraccions comercial, mercats, domèstica, parcs i jardins i Mercabarna															
UNITATS															
Tones/Any															
PERIODICITAT															
Anual															
FONT															
Ajuntament de Barcelona. Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient															
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES															
6.4															

OBJECTIU 6															
REDUIR LA PRODUCCIÓ DE RESIDUS I FOMENTAR LA CULTURA DE LA REUTILITZACIÓ I EL RECICLATGE															
INDICADOR															
16. Recollida selectiva de residus															
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA														
37.2%	↑														
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ															
<table border="1"> <caption>Dades del Gràfic d'evolució</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Percentatge de recollida selectiva</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1998</td> <td>8,0%</td> </tr> <tr> <td>1999</td> <td>10,1%</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>11,9%</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>17,0%</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>25,5%</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>37,2%</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Percentatge de recollida selectiva	1998	8,0%	1999	10,1%	2000	11,9%	2001	17,0%	2002	25,5%	2003	37,2%
Any	Percentatge de recollida selectiva														
1998	8,0%														
1999	10,1%														
2000	11,9%														
2001	17,0%														
2002	25,5%														
2003	37,2%														
PARÀMETRE DE CÀLCUL															
$(\text{Residus recollits selectivament} / \text{total residus generats} * \text{any}) * 100$															
Inclou fraccions paper, orgànica, rebuig a metanització, voluminosos, vidre, punts verds, envasos i Mercabarna (no orgànica)															
UNITATS															
Percentatge															
PERIODICITAT															
Anual															
FONT															
Ajuntament de Barcelona. Sector de Serveis Urbans i Medi Ambient															
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES															
6.4															

OBJECTIU 7											
AUGMENTAR LA COHESIÓ SOCIAL, ENFORTINT ELS MECANISMES D'EQUITAT I PARTICIPACIÓ											
INDICADOR											
17. Fracàs escolar											
DADES 2001-2002	TENDÈNCIA DESITJADA										
22.73%	↓										
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ											
<table border="1"> <caption>Gràfic d'evolució del fracàs escolar</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Percentatge</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1998/1999</td> <td>30,97%</td> </tr> <tr> <td>1999/2000</td> <td>23,71%</td> </tr> <tr> <td>2000/2001</td> <td>22,70%</td> </tr> <tr> <td>2001/2002</td> <td>22,73%</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Percentatge	1998/1999	30,97%	1999/2000	23,71%	2000/2001	22,70%	2001/2002	22,73%
Any	Percentatge										
1998/1999	30,97%										
1999/2000	23,71%										
2000/2001	22,70%										
2001/2002	22,73%										
PARÀMETRE DE CàLCUL											
(Alumnes que no superen la ESO en un curs escolar/total alumnes avaluats en un curs escolar) * 100											
UNITATS											
Percentatge											
PERIODICITAT											
Anual											
FONT											
Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació											
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES											
7.1											

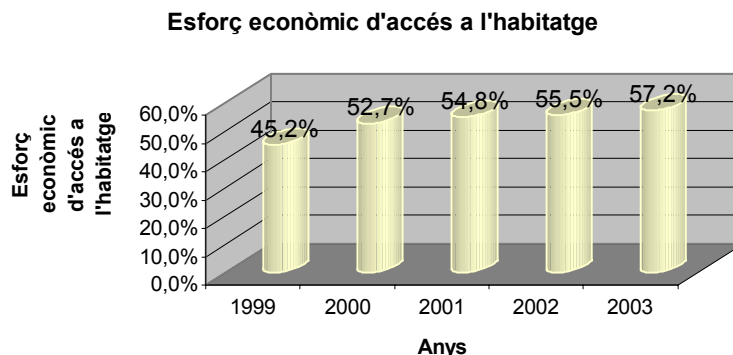
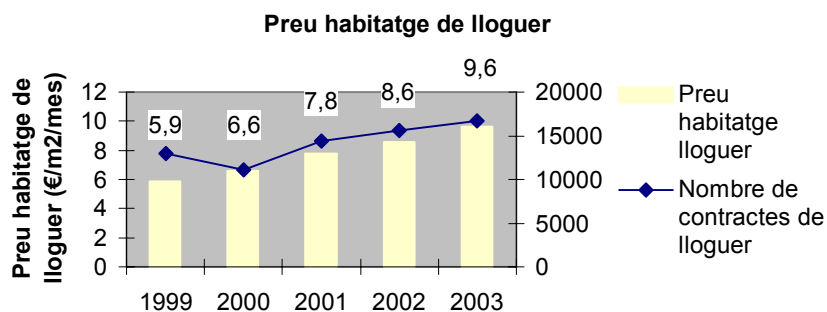
OBJECTIU 7																	
AUGMENTAR LA COHESIÓ SOCIAL, ENFORTINT ELS MECANISMES D'EQUITAT I PARTICIPACIÓ																	
INDICADOR																	
18. Població amb estudis universitaris finalitzats																	
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA																
27%	↑																
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ																	
<table border="1"> <caption>Dades del Gràfic d'evolució</caption> <thead> <tr> <th>Anys</th> <th>Percentatge</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1997</td> <td>19,5</td> </tr> <tr> <td>1998</td> <td>20,1</td> </tr> <tr> <td>1999</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>21,6</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>23,6</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>24,2</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>27</td> </tr> </tbody> </table>		Anys	Percentatge	1997	19,5	1998	20,1	1999	20	2000	21,6	2001	23,6	2002	24,2	2003	27
Anys	Percentatge																
1997	19,5																
1998	20,1																
1999	20																
2000	21,6																
2001	23,6																
2002	24,2																
2003	27																
PARÀMETRE DE CÀLCUL																	
(Població amb estudis universitaris superiors i mitjans finalitzats/població major de 18 anys) * 100																	
Font: Enquesta de serveis municipals																	
UNITATS																	
Percentatge																	
PERIODICITAT																	
Anual																	
FONT																	
Ajuntament de Barcelona. Direcció de Serveis d'Estudis i Avaluació <i>Nota: Amb l'objectiu de disposar anualment de les dades s'ha renovat la font d'informació.</i>																	
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES																	
7.1																	

OBJECTIU 7

AUGMENTAR LA COHESIÓ SOCIAL, ENFORTINT ELS MECANISMES D'EQUITAT I PARTICIPACIÓ

INDICADOR**19. Accessibilitat a l'habitatge**

DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA
19.1 Esforç econòmic d'accés a l'habitatge en percentatge de renda familiar per habitant = 57,20%	↓
19.2 Nombre de contractes d'habitatges de lloguer anuals (2003) = 16.694	↑
19.3 Preu mitjà del m ² d'un habitatge de lloguer = 9,6 €/m²/mes	↓

GRÀFIC D'EVOLUCIÓ**PARÀMETRE DE CÀLCUL****19.1** Esforç econòmic* d'accés a l'habitatge en percentatge de renda familiar per habitant**19.2** Nombre de contractes d'habitatges de lloguer anuals**19.3** Preu mitjà del m² d'un habitatge de lloguer

* Considerant les bonificacions fiscals

UNITATS**19.1** Percentatge**19.2** Nombre de contractes**19.3** Euros/m²/mes

PERIODICITAT
Anual
FONT
Ajuntament de Barcelona. Barcelona Economia
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES
7.8

OBJECTIU 7									
AUGMENTAR LA COHESIÓ SOCIAL, ENFORTINT ELS MECANISMES D'EQUITAT I PARTICIPACIÓ									
INDICADOR									
20. Grau d'associacionisme									
DADES 2002	TENDÈNCIA DESITJADA								
23,8%	↑								
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ									
<table border="1"> <caption>Dades del Gràfic d'evolució</caption> <thead> <tr> <th>Anada</th> <th>Percentatge associacionisme</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1998</td> <td>21,50%</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>19,80%</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>23,80%</td> </tr> </tbody> </table>		Anada	Percentatge associacionisme	1998	21,50%	2000	19,80%	2002	23,80%
Anada	Percentatge associacionisme								
1998	21,50%								
2000	19,80%								
2002	23,80%								
PARÀMETRE DE CàLCUL									
(Població que diu pertànyer o ser voluntari d'una associació / Població total de Barcelona) * 100 =									
Font de les dades: Enquesta de valors socials (2002)									
UNITATS									
Percentatge									
PERIODICITAT									
Bianual									
FONT									
Ajuntament de Barcelona. Direcció de Serveis d'Estudis i Avaluació									
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES									
7.9									

OBJECTIU 7	
AUGMENTAR LA COHESIÓ SOCIAL, ENFORTINT ELS MECANISMES D'EQUITAT I PARTICIPACIÓ	
INDICADOR	
21. Participació en els afers municipals	
DADES 2002	TENDÈNCIA DESITJADA
Nombre d'expedients presentats a l'Ajuntament de Barcelona amb memòria participativa = No existeixen dades	
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ	
Les normes de participació ciutadana es van aprovar l'any 2002	
PARÀMETRE DE CÀLCUL	
Nombre d'expedients presentats a l'Ajuntament de Barcelona amb memòria participativa	
UNITATS	
Nombre d'expedients	
PERIODICITAT	
FONT	
Ajuntament de Barcelona	
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES	
7.9	

OBJECTIU 8									
POTENCIAR L'ACTIVITAT ECONÒMICA ORIENTADA CAP A UN DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE									
INDICADOR									
22. Nombre d'organitzacions que han obtingut certificació ambiental									
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA								
Nombre d'empreses públiques o privades que han obtingut certificació ISO 14000, EMAS o el Distintiu de Garantia i Qualitat Ambiental = 190 organitzacions	↑								
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ									
<table border="1"> <caption>Dades del Gràfic d'Evolució</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Nombre d'escoles amb projectes específics d'educació ambiental</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2001</td> <td>120</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>166</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>190</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Nombre d'escoles amb projectes específics d'educació ambiental	2001	120	2002	166	2003	190
Any	Nombre d'escoles amb projectes específics d'educació ambiental								
2001	120								
2002	166								
2003	190								
PARÀMETRE DE CàLCUL									
Nombre d'organitzacions públiques o privades que han obtingut certificació ISO 14000, EMAS o el Distintiu de Garantia i Qualitat Ambiental									
UNITATS									
Nombre d'organitzacions									
PERIODICITAT									
Anual									
FONT									
Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient Govern Basc (IHOBE)									
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES									
8.2									

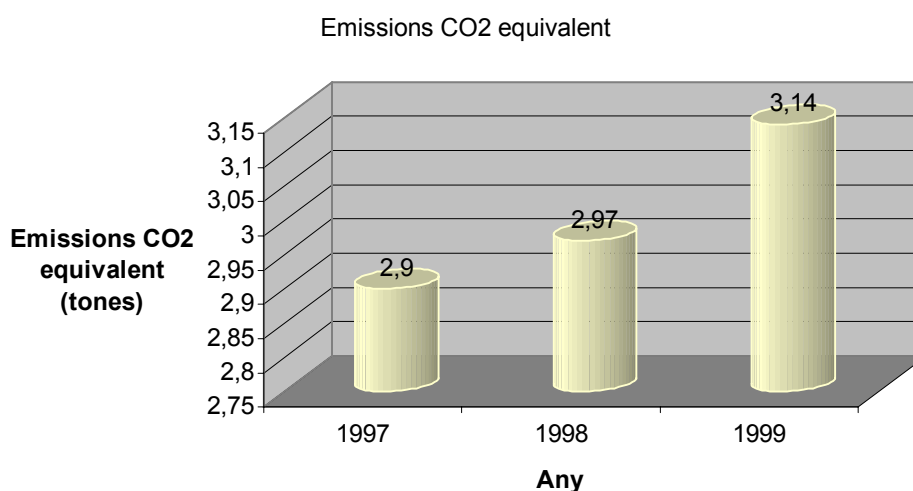
OBJECTIU 9															
PROGRESSAR EN LA CULTURA DE LA SOSTENIBILITAT MITJANÇANT L'EDUCACIÓ I LA COMUNICACIÓ AMBIENTAL															
INDICADOR															
23. Nombre d'escoles que participen en projectes d'educació ambiental															
DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA														
Escoles que desenvolupen projectes específics d'educació ambiental (A21 i/o Escoles Verdes) = 115	↑														
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ															
<table border="1"> <caption>Dades del Gràfic d'evolució</caption> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Nombre d'escoles amb projectes específics d'educació ambiental</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1998</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>1999</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2001</td> <td>72</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>97</td> </tr> <tr> <td>2003</td> <td>115</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Nombre d'escoles amb projectes específics d'educació ambiental	1998	1	1999	1	2000	10	2001	72	2002	97	2003	115
Any	Nombre d'escoles amb projectes específics d'educació ambiental														
1998	1														
1999	1														
2000	10														
2001	72														
2002	97														
2003	115														
PARÀMETRE DE CÀLCUL															
Escoles que desenvolupen projectes* específics d'educació ambiental (A21i/o Escoles Verdes)															
* <i>Es consideren projectes específics com Agenda 21 Escolar o Escoles Verdes</i>															
UNITATS															
Nombre d'escoles															
PERIODICITAT															
Anual															
FONT															
Ajuntament de Barcelona. Sector Serveis Urbans i Medi Ambient Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient															
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES															
9.4, 9.7															

OBJECTIU 10

REDUIR L'IMPACTE DE LA CIUTAT SOBRE EL PLANETA I PROMOURE LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL

INDICADOR**24. Emissions de CO₂ equivalent anuals**

DADES 1999	TENDÈNCIA DESITJADA
Emissions anuals de CO ₂ equivalent/habitant = 3.14 tones	↓

GRÀFIC D'EVOLUCIÓ**PARÀMETRE DE CÀLCUL**Emissions * anuals de CO₂ equivalent/habitant

** Les fonts considerades són: port, aeroport, abocador del Garraf, incineradora de St. Adrià del Besós, electricitat, GLP, gas natural, petroli d'automoció i altres (industrials), d'acord amb la classificació del Pla Energètic de Barcelona*

UNITATSTones de CO₂/habitant * any**PERIODICITAT****FONT**

Agència Local de l'Energia de Barcelona

LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES

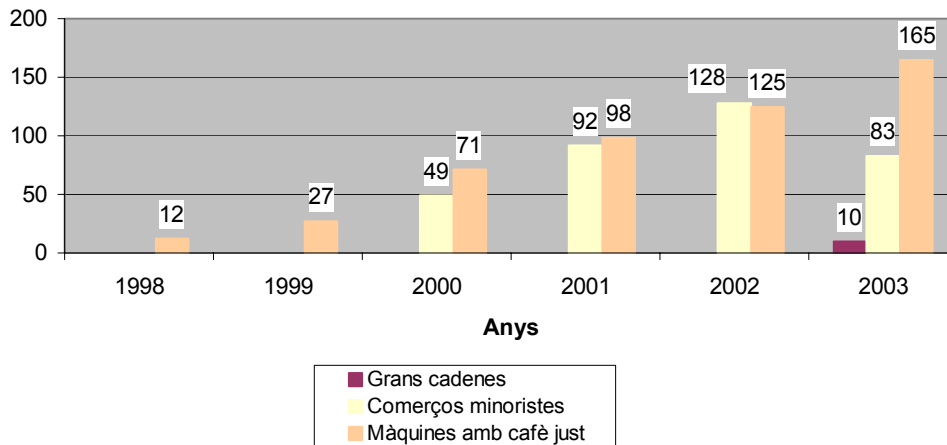
10.4

OBJECTIU 10

REDUIR L'IMPACTE DE LA CIUTAT SOBRE EL PLANETA I PROMOURE LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL

INDICADOR**25. Nombre de punts de venda o consum de productes de comerç just**

DADES 2003	TENDÈNCIA DESITJADA
25.1 Grans cadenes = 10	↑
25.2 Nombre de punts venda de productes de comerç just a Barcelona = 83	
25.3 Nombre de màquines de <i>vending</i> amb cafè de comerç just = 128	↑

GRÀFIC D'EVOLUCIÓ**PARÀMETRE DE CÀLCUL****25.1** Nombre de grans cadenes que comercialitzen productes de comerç just**25.2** Nombre de comerços minoristes que venen productes de comerç just**25.3** Nombre de màquines de *vending* amb cafè de comerç just**UNITATS****25.1** Nombre de grans cadenes**25.2** Nombre de punts de venda**25.3** Nombre de màquines de *vending***PERIODICITAT**

Anual

FONT

SETEM. COOPERACCIO

LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES

10.8

OBJECTIU 10									
RELACIONAT AMB TOTS ELS OBJECTIUS DEL COMPROMÍS CIUTADÀ PER LA SOSTENIBILITAT									
INDICADOR									
26. Grau de satisfacció ciutadana									
DADES 2002	TENDÈNCIA DESITJADA								
Mitjana de satisfacció = 8.0	↑								
GRÀFIC D'EVOLUCIÓ									
<table border="1" style="margin: auto;"> <thead> <tr> <th>Any</th> <th>Valoració mitjana</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1998</td> <td>8,0</td> </tr> <tr> <td>2000</td> <td>7,9</td> </tr> <tr> <td>2002</td> <td>8,0</td> </tr> </tbody> </table>		Any	Valoració mitjana	1998	8,0	2000	7,9	2002	8,0
Any	Valoració mitjana								
1998	8,0								
2000	7,9								
2002	8,0								
PARÀMETRE DE CàLCUL									
Mitjana del grau de satisfacció de viure a la ciutat de Barcelona									
Font de les dades: Enquesta 'Qualitat de la Ciutat'.									
UNITATS									
Percentatge									
PERIODICITAT									
Bianual									
FONT									
Ajuntament de Barcelona. Direcció de Serveis d'Estudis i Avaluació									
LÍNIES D'ACCIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ RELACIONADES									
Relació amb totes les línies d'acció del Compromís Ciutadà									

Assaig de síntesi (2004)

Introducció

L'any 2004 és el segon que es presenta l'informe 'Indicadors 21. Indicadors locals de sostenibilitat a Barcelona', i el primer que aporta dades a la llum del procés estratègic d'Agenda 21 que impulsa la ciutat. Probablement és aviat per determinar si els resultats presentats indiquen clarament alguna tendència, ja sigui favorable o negativa, dels avenços de la ciutat en matèria de sostenibilitat; tanmateix, aquestes primeres dades poden apuntar la direcció que estan prenent els diferents objectius del Compromís, i determinar en quins aspectes s'ha de posar fil a l'agulla per invertir tendències, i en quins altres s'està avançant d'acord amb els objectius a assolir de cara al 2010.

Abans d'interpretar amb més detall els resultats presentats a les fitxes metodològiques cal assenyalar un parell de qüestions per ajustar el punt de partida de la discussió de resultats.

D'una banda, l'any 2003 la població de la ciutat de Barcelona va enregistrar un augment d'un 3,5 %, fins arribar a 1.582.738 habitants, mantenint la tendència ascendent dels darrers anys. En relació amb els paràmetres de càlcul d'alguns indicadors, aquesta qüestió afecta a aquells que incorporen la variable *població* en el seu càlcul (superfície verda per habitant, generació de residus, consum d'aigua), i que pot suposar que en termes absoluts l'indicador marqui una determinada tendència, mentre que en termes relatius indiqui la contrària (per exemple, que la superfície verda a la ciutat augmenti però que la superfície verda per habitant disminueixi).

També cal destacar que alguns dels 26 indicadors de sostenibilitat no s'han actualitzat, en general perquè es tracta de dades registrals que no es renoven anualment, circumstància aquesta ja contemplada en el disseny del sistema. En casos més puntuals, la complexitat en la obtenció d'informació fa que certes dades es basin en la realització d'estudis "ad hoc" (biodiversitat de les aus, nivell de contaminació acústica, accessibilitat a espais públics i serveis bàsics, per exemple); en aquests casos s'està treballant per actualitzar les dades.

Objectiu 1: Protegir els espais lliures i la biodiversitat i ampliar el verd urbà

El Pla d'Actuació Municipal 1999-2003 plantejava diversos objectius relacionats amb la millora dels espais verds a la ciutat. Entre els més destacables es trobava l'augment del verd urbà així com la millora de l'accessibilitat a aquests espais (sintèticament proposava disposar d'un espai verd a 5 minuts de cada domicili). En aquests anys, les actuacions dutes a terme per assolir aquestes fites han estat la creació de nous parcs i zones verdes, l'obertura de jardins privats al públic o la transformació de trams de carrers en zones verdes.

L'indicador 1 'Superfície verda per habitant' quantifica l'àrea de verd urbà (jardins, interiors d'illa, etc.) i de superfície forestal (principalment Collserola) disponible per habitant. Continuant amb l'evolució dels darrers anys, la superfície verda ha augmentat, i ha superat en 29 hectàrees la superfície de l'any 2002, arribant l'any 2003 de 28.307.300 m². Algunes actuacions que hi

han contribuït durant aquest any han estat, entre d'altres, els Jardins de Joan Fuster, els Jardins de Can Bruixa, els Jardins de Josep Mª Sostres, els de Paula Montalt, els del Camí Antic d'Horta, Duquessa d'Orleans, i l'ampliació dels Jardins de l'Arboreda. No obstant, l'increment d'espais verds en termes absoluts s'ha vist difuminat a l'hora de considerar la variable població, donat que l'augment d'aquesta en més de 50.000 persones ha revertit en la disminució de la superfície verda per habitant. Concretament, s'ha passat de 18,35 m²/habitant l'any 2002 a 17,89 m²/habitant l'any 2003.

L'indicador 2 'Biodiversitat de les aus' és un indicador especialment complex per la dificultat de disposar de dades actualitzades, donat que la metodologia de càlcul requereix fer censos periòdics d'espècies. Fins l'any 2003, la darrera dada sobre el nombre d'espècies d'aus a la ciutat provenia de la publicació 'Barcelona Biodiversitat Urbana', de l'any 2000, en la que es comptabilitzaven les espècies d'aus sedentàries, hivernants i migrants observades a la ciutat. De cara a l'actualització d'aquesta dada, l'Ajuntament de Barcelona ha encarregat un estudi a la Universitat de Barcelona en col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia, fet que implica la variació de la metodologia de l'indicador. El paràmetre de càlcul que s'emprarà per conèixer la biodiversitat de les aus a la ciutat serà la suma del nombre d'espècies d'aus observades, i es basarà en la metodologia SOCC (Seguiment d'Ocells Comuns a Catalunya), aplicada per a Barcelona tant per els ocells nidificants com pels hivernants. De fet, es preveu donar a conèixer dos indicadors; d'una banda, el número d'espècies d'ocells vistos per quilòmetre recorregut [2.1], i de l'altra, complementar aquesta dada amb l'índex de diversitat de Shannon en bits/individu [2.2]. Durant el 2004 està en curs el treball de camp (primavera i hivern) i l'informe de 2005 ja disposarà de les dades obtingudes en aquests avistaments.

Objectiu 2: Defensar la ciutat compacta i diversa, amb un espai públic de qualitat

L'indicador 3 'Accessibilitat a espais públics i serveis bàsics' sintetitza la informació relativa a la proximitat dels serveis considerats bàsics (centres educatius, centres de salut, transport, etc.) respecte a la ciutadania. L'accessibilitat és un dels elements considerats clau alhora de valorar la qualitat de vida percebuda pels ciutadans i, per tant, cada vegada més es pren en consideració aquesta qüestió alhora d'establir polítiques i actuacions de caràcter territorial i urbanístic. El criteri per a determinar un determinat servei com a accessible o proper al ciutadà és el de que es trobi a una distància de 300 metres o, dit d'una altra manera, que es trobi a cinc minuts del domicili de referència. L'indicador s'actualitzarà sense una periodicitat definida atès que els canvis en els percentatges d'accessibilitat als serveis no s'apreciaran anualment de manera sensible. Les dades del darrer estudi (2001) indicaven que gairebé un 100 % de la població disposava de 3 serveis bàsics a 300 metres.

L'indicador 4 'Índex de renovació urbana' pretén mesurar el ritme de renovació del parc d'habitatges posant en relació els nous habitatges previstos i els que han sol·licitat llicència de reforma i/o ampliació sobre el parc potencial. Les dades de 2003 palesen una gran estabilitat en relació amb l'any anterior,

amb un índex de renovació d'un 0,78%. L'etapa expansiva que ha caracteritzat la construcció residencial en els darrers anys ha permès que aquest indicador hagi estat relativament elevat dins del rang de la tendència desitjada (entre 0,5 i 1,5%). De cara als propers anys, i si es confirma la pèrdua d'empenta de la nova construcció, és probable que el component de reforma i ampliació guanyi pes relatiu, especialment arran de la proposta de rehabilitació de 32.000 habitatges en els propers sis anys que contempla el Pla d'Habitatge de Barcelona. Aquest programa de rehabilitació se centra en la millora de les condicions i seguretat dels edificis, en la millora de les condicions d'habitabilitat, en l'ampliació del projecte de rehabilitació integral de nuclis antics i en la rehabilitació d'un mínim de sis barris d'acord amb la Llei de Rehabilitació de Barris de la Generalitat.

Objectiu 3: Millorar la mobilitat i fer del carrer un entorn acollidor

El Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat planteja diverses línies d'actuació orientades a la millora del transport públic a la ciutat, tant en relació amb l'augment de la xarxa i la freqüència del servei com en el foment de plans de mobilitat per garantir l'accessibilitat als llocs de treball i d'estudi, és a dir pel total de desplaçaments produïts per la mobilitat obligada, que han suposat l'any a Barcelona un 38,03 % del total de desplaçaments¹. L'any 2003 la mobilitat a Barcelona ha augmentat un 2,4 %, i s'aprecia que el transport públic ha absorbit bona part d'aquest increment ja que és el mode de desplaçament que més augmenta.

L'indicador 5 'Mode de desplaçament de la població' desglossa els mitjans de transport utilitzats en els desplaçaments interns² de la ciutat, que suposen un 67,83 % del total de desplaçaments a Barcelona. Aquest indicador reflecteix que el transport públic ha experimentat l'any 2003 un sensible augment (5,2 %) i suposa el 40,6 % del total de desplaçaments interns, havent augmentat un punt en relació amb l'any 2002 (ha absorbit la major part de nous desplaçaments interns a la ciutat). Aquest increment ha anat en detriment a parts iguals dels desplaçaments realitzats en vehicle privat (han descendit del 24,5 % l'any 2002 al 24 % l'any 2003) com dels realitzats a peu o en bicicleta (del 36 % al 35,4 %). Tanmateix, cal remarcar que a Barcelona 3 de cada 4 desplaçaments es fan a peu, en bicicleta o en transport públic, i que en els darrers anys aquesta proporció s'ha anat consolidant. Diversos factors afavoreixen aquest augment dels desplaçaments en transport públic; entre d'altres la consolidació de la integració tarifària que es va iniciar l'any 2001, i que ha suposat l'augment continuat d'aquests viatges. D'altra banda, l'augment de l'oferta de transport públic a la ciutat també ha facilitat aquesta tendència (noves línies d'autobusos de ciutat i de barri).

En relació amb els desplaçaments interns-externs continua predominant l'ús del vehicle privat tot i que amb un percentatge menor (ha disminuït del 62,6 % al 61,9 %, amb una tendència continuada). Amb tot, el percentatge de viatges amb transport públic ha augmentat un 2,6 % en el darrer any, suposant l'any 2003 un 34,5 %.

¹ Sense considerar la categoria 'tornada'. Font: Enquesta de mobilitat en dies feiners (2003). ATM, EMT, Ajuntament de Barcelona, Institut d'Estudis Metropolitans

² Desplaçaments de més de cinc minuts realitzats a la ciutat

D'acord amb la línia d'actuació del Compromís que aposta per l'increment de l'ús de la bicicleta, les dades de 2003 evidencien que els desplaçaments en bicicleta a la ciutat s'han incrementat en un 4,5 % i que la xarxa de carrils bici s'ha ampliat en un 2,23 % fins arribar als 121,7 km.

L'indicador 6, que quantifica la proporció d'espai viari amb prioritat per a vianants suposava l'any 2002 un 35,22 %. L'any 2005 es disposarà de dades actualitzades sobre la proporció d'espai viari amb prioritat per a vianants respecte a les calçades. Tot i l'augment d'aquesta relació des de l'any 1998, estem sens dubte en un context en què els vehicles ocupen una posició preferent respecte als vianants al carrer. Per això es treballa per conciliar les diferents funcions que conviuen a les vies urbanes: circulació, passeig, càrrega i descàrrega, lleure. Segons l'Informe de seguiment 2003 del Pacte per a la Mobilitat, Barcelona és una de les ciutats europees millor adaptades per a les persones amb mobilitat reduïda. La construcció de guals o plataformes úniques en els passos de vianants, l'adaptació del 70 % d'autobusos, del 30 % de les estacions de metro o del 75% de les estacions de ferrocarril hi ha contribuït decididament. També la gestió de l'aparcament a la ciutat ha millorat; s'han construït 12.452 places noves fora de la calçada i se n'han creat 500 de càrrega i descàrrega. Ambdues actuacions han contribuït a ordenar el trànsit i a evitar congestions, i han permès l'ampliació de voreres en diversos carrers.

Objectiu 4: Assolir nivells òptims de qualitat ambiental i esdevenir una ciutat saludable

La qualitat de vida a la ciutat és resultat de variables tan diferents com les condicions ambientals, la situació socioeconòmica o els hàbits de vida de les persones. Periòdicament es fa un seguiment de diversos paràmetres relacionats amb els aspectes esmentats per tal de poder interpretar l'evolució de la salut dels ciutadans en relació amb aquests condicionants. En l'apartat de la qualitat ambiental periòdicament s'avaluen paràmetres relacionats amb les condicions de l'aire, de l'aigua i del soroll per tal de conèixer el grau de compliment de les normatives municipals i establir les mesures pertinents en cas que sigui necessari.

D'una banda, el **nivell de contaminació acústica (indicador 7)**, que es calcula a partir de l'elaboració del mapa sònic de ciutat, és una variable a tenir en compte per gaudir d'una ciutat saludable. El darrer mapa sònic de Barcelona (1997) mostrava que la major part del territori i dels ciutadans es trobava per sota dels 75 dB(A); està prevista l'elaboració d'un nou mapa sònic de la ciutat. Val a dir que l'Ajuntament de Barcelona disposa d'instruments normatius per mantenir uns estàndards mínims i que, paral·lelament, i per avançar cap a una ciutat amb menys soroll, també s'està impulsant el Programa marc de minoració del soroll que promou una cinquantena d'actuacions per reduir la contaminació acústica.

L'indicador 8 'Qualitat ambiental a les platges' dona resposta respecte l'estat ecològic de les platges de Barcelona que, amb la seva extensió de 4,2 km. constitueixen un dels espais de lleure més importants de la ciutat, tot proporcionant benestar als més de 5 milions d'usuaris durant la temporada de bany i hàbitat per a espècies marines. Per fer un seguiment de la qualitat de les aigües s'utilitzen dos indicadors. D'una banda, la concentració de coliformes

fecals [8.1], que per a l'any 2003 mostra una clara millora de la qualitat de les aigües del litoral ja que la concentració de coliformes ha disminuït en gran mesura respecte l'any anterior. Complementàriament, s'ha fet el seguiment de l'aspecte visual de l'aigua i de la sorra [8.2]; el 97,3 % de les inspeccions realitzades es classifiquen com a 'bones' d'acord amb les categories establertes, una xifra sensiblement superior a la de 2002. Ambdues dades evidencien el bon estat de les platges, que també queda confirmat per l'obtenció de banderes blaves per a totes les platges del litoral barceloní (excepte per la platja de Sant Sebastià que es trobava en obres). L'any 2003 l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona va rebre la certificació ISO 14001, que acredita que la coordinació de la gestió integral de les platges de Barcelona es fa d'acord amb el Sistema de Gestió Medi Ambiental (SGMA) de la Norma.

Per a l'**indicador 9 'Qualitat de l'aire'** es va escollir el nivell d'ozó com a paràmetre per mesurar la qualitat de l'atmosfera donat que és un contaminant que pot produir un risc sobre la salut si supera una certa concentració, especialment problemes respiratoris a persones sensibles. En aquest sentit, el nivell d'ozó en el màxim horari va superar en una ocasió el lílndar d'informació, que és de $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ja que va augmentar fins a $197 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (l'any 2002 el màxim va ser de $136 \mu\text{g}/\text{m}^3$); tanmateix, en cap cas s'ha arribat al lílndar d'alerta. Aquesta superació es va produir solament una vegada, durant una sola hora (de les 13:00 a 14:00h), d'un dia concret (21/06/2003) i en una sola estació de mesura de la ciutat (Poblenou). Aquest augment en la concentració d'ozó s'atribueix a les condicions de temperatura extremes que es van patir els mesos d'estiu de 2003, amb una temperatura mitjana molt elevada. A la vegada, l'emissió d'altres contaminants com el monòxid de carboni i el plom s'ha reduït notablement en els darrers anys, especialment per les millores ambientals introduïdes en els vehicles.

Com a indicador sintètic i comprensible sobre la qualitat de vida a la ciutat s'ha triat l'**esperança de vida en néixer (indicador 10)**. Per ambdós sexes aquest indicador ha millorat en els darrers anys, i per a l'any 2001 va superar els 76 anys pels homes i va arribar gairebé als 83 anys per a les dones. La tendència ascendent ha sigut prou important en els darrers anys (gairebé ha augmentat 3,5 anys per als homes des del 1990 i 2,75 per a les dones). Les dades de població major de 65 anys a la ciutat també posen de manifest l'envelliment de la població, i es constata que un 30 % de les persones que pertanyen a aquest grup d'edat viuen sols. Justament, cal referir-se a què no sempre l'esperança de vida és sinònim de qualitat de vida ja que la segona depèn d'altres factors com són l'estat emocional, l'autonomia o les condicions econòmiques de les persones. Tanmateix, les enquestes sobre salut percebuda a la ciutat posen de relleu que vuit de cada deu homes i set de cada deu dones més grans de catorze anys declaren que el seu estat de salut és bo o molt bo.

Objectiu 5: Preservar els recursos naturals i promoure l'ús dels renovables

La satisfacció de les necessitats derivades del funcionament de la ciutat suposa un important consum de recursos hídrics, energètics i de matèries

primeres, la major part dels quals provenen de l'exterior de l'àrea urbana, i bona part d'ells d'altres països. Aquest fet contribueix a augmentar la petjada ecològica de la ciutat que s'estimà en unes 3,2 hectàrees per habitant l'any 1998, dada que representa la superfície productiva que necessita cada habitant de Barcelona per disposar dels recursos que consumeix habitualment. Les dades indiquen un increment de la petjada ecològica de Catalunya en els darrers anys, tendència que segueix la ciutat de Barcelona.

En aquest sentit l'aigua, per les condicions climàtiques i geogràfiques de la ciutat, es considera un dels recursos més escassos i preuats, i el debat sobre la seva gestió és un tema de plena actualitat. En aquest sentit, diverses línies d'actuació del cinquè objectiu del Compromís aposten per la gestió integrada de l'aigua, incrementant l'eficiència en el seu ús, l'aprofitament de les aigües subterrànies i la regeneració de les aigües residuals, i per tant se sumen a les opcions que reclamen una gestió equilibrada entre l'oferta i la demanda, superant el tradicional enfocament basat únicament en l'oferta. Sembla que les dades evidencien una tendència cap a un assoliment gradual d'aquests objectius; l'**indicador 11 'Consum total d'aigua per habitant'** aporta llum sobre aquesta qüestió. De fet, malgrat que el consum d'aigua en termes absoluts ha augmentat, degut a l'augment de població en més de 50.000 persones, l'any 2003 s'ha tornat a reduir el consum total d'aigua per habitant. Si l'any 2002 es consumien 202 litres per habitant i dia, l'any 2003 aquesta xifra s'ha reduït a 198 litres, la qual cosa representa gairebé un 2 % de disminució. Aquest mateix descens s'ha enregistrat en el consum domèstic d'aigua per persona que s'ha rebaixat de 132 a 128 litres diaris. Les causes principals atribuïbles a aquest descens són, d'una banda, la instal·lació de dispositius d'estalvi d'aigua als habitatges, especialment cuines i lavabos, i de l'altra, la realització de campanyes de sensibilització adreçades a la ciutadania i que durant l'any 2003 i amb motiu de l'Any de l'aigua dolça (nomenat per les Nacions Unides) es van enfocar en la promoció de l'estalvi d'aigua. En aquest context s'emmarca la realització de la campanya 'Catalunya estalvia aigua' realitzada entre d'altres llocs als districtes de Sarrià i Sant Gervasi on s'estima que degut als mecanismes estalviadors d'aigua implantats s'ha pogut reduir entre un 5 % i un 15 % el consum domèstic. La reducció del consum d'aigua l'any 2003 és encara més significatiu si es té en compte que l'estiu va ser especialment dur pel que fa a les temperatures i a la pluviometria (els mesos de juny i de juliol es van recollir només 4 l/m²).

Una de les línies d'actuació que s'impulsa per reduir el consum d'aigua potable és l'aposta per augmentar el consum d'aigua que prové del subsòl per a usos dels serveis municipals. L'**indicador 12 'Consum públic d'aigua del freàtic'** vol donar resposta a aquest plantejament, i mesura el percentatge d'aigua freàtica per a usos municipals respecte al consum d'aigua total (freàtica més potable) emprada per aquests usos. Aquest percentatge ha evolucionat positivament en els darrers anys, passant d'un 3,63% per a l'any 2000 a un 6,42 % el 2003, dada que suposa un augment de més del 40 % d'aigua del freàtic per a usos municipals. Tanmateix, cal assenyalar que el consum total d'aigua del freàtic ha estat de 538.831 m³, un 17,21 % superior al consum de 2002 (459.728 m³). Per tant, l'augment del consum d'aigua freàtica no s'ha traduït en el mateix increment en el percentatge de consum d'aigua del freàtic respecte al total d'aigua consumida, donat que el 2003 es va produir un augment elevat del consum d'aigua potable per a usos municipals. Aquest

major consum fou degut a les condicions climàtiques de l'estiu de 2003, en el que la sequera va incrementar les necessitats d'aigua a la ciutat.

En relació amb les necessitats d'energia a la ciutat, a la dècada dels 90 el consum final d'energia va augmentar més d'un 23 %, distribuïnt-se per sectors en un 37 % per a usos industrials i comercials, un 33 % pel transport i un 30 % pel consum domèstic.

L'indicador 13 'Consum d'energia renovable' calcula el percentatge d'energia primària d'origen renovable respecte al total d'energia primària consumida [13.1]. D'acords amb les darreres dades (1999) només un 0,1 % de l'energia primària consumida provenia de fonts renovables. Malgrat aquest percentatge menor, la producció d'energia renovable està experimentant un increment espectacular, i l'energia equivalent produïda a les instal·lacions de captació solar [13.2] a Barcelona per a l'any 2003 ha suposat un total de 3.148.524 kWh/any (2.746.346 kWh/any d'energia solar tèrmica i 402.178 kWh/any d'energia solar fotovoltaica). L'ordenança solar tèrmica, que va entrar en vigor l'any 2000, ha motivat l'augment de la superfície de captació d'energia solar tèrmica utilitzada per generar aigua calenta. En concret, des de l'aprovació de l'ordenança solar s'ha passat de 1.650 m² a gairebé 19.600 m² l'any 2003 i es preveu que aquesta i la resta de fonts energètiques renovables vagin augmentant a la ciutat d'acord amb els objectius i actuacions que defineix el Pla de Millora Energètica de Barcelona.

Objectiu 6: Reduir la producció de residus i fomentar la cultura de la reutilització i el reciclatge

Barcelona compta entre els seus principals problemes d'insostenibilitat una creixent generació de residus, que suposen a la vegada, una important despesa econòmica derivada de la seva recollida, gestió, tractament i disposició. A Barcelona, **la generació de residus urbans (indicador 14)** suposa actualment 1,54 kg. de residus per persona i dia, amb una lleugera tendència ascendent en els darrers anys. Aquesta tendència és similar a la de la resta de ciutats occidentals; a Barcelona a més podria estar també marcada pel pes creixent del turisme. Malgrat la negativitat d'aquesta dada, altres indicadors evidencien un canvi de tendència en els hàbits de la ciutadania. De fet, la recollida selectiva de residus ha experimentat un augment notable. La consolidació del nou servei de neteja a la ciutat, l'ampliació de la xarxa de deixalleries o accions com l'Acord Cívic han ajudat a la millora de la recollida segregada; així mateix, ha estat determinant la col·laboració dels ciutadans de Barcelona. Especialment ha estat important la seva implicació en la **recollida de la matèria orgànica (indicador 15)**, la fracció més important de la bossa d'escombraries, la recollida domèstica de la qual va començar a implantar-se l'any 2001 . En el darrer any s'ha recollit selectivament 74.685 tones, un 35 % més que l'any 2002. Paral·lelament, **la recollida selectiva de residus (indicador 16)** ha millorat notablement, i ha evolucionat del 25,5 % de fraccions de residus recollides selectivament l'any 2002 fins a un 37,2 % per a l'any 2003. Així doncs, mentre la recollida selectiva millora gradualment cal invertir la tendència en la generació de residus. A tal efecte es destinen esforços de sensibilització i comunicació ambiental per promoure un canvi d'hàbits en la ciutadania i fomentar el consum responsable i la reutilització de residus. D'altra

banda, normativament s'ha avançat en la corresponsabilització de tots els agents de la ciutat, i la nova regulació municipal contempla que les activitats comercials facin una declaració anual de residus, i penalitza econòmicament la no separació selectiva de les diferents fraccions de residus generades així com l'excés en la producció de residus. Es preveu que mesures com aquesta ajudin a reduir els residus produïts en els propers anys.

Objectiu 7: Augmentar la cohesió social enfortint els mecanismes d'equitat i participació

La cohesió social és una component essencial en la consecució de la sostenibilitat de les ciutats atès que vetlla per la igualtat d'oportunitats en l'accés als estàndards assolits a la nostra societat del benestar. D'acord amb això, l'objectiu 7 aposta per millorar l'acció educativa, l'accés a l'habitatge i la participació ciutadana entre d'altres línies d'actuació.

En relació amb l'estat de l'educació a la ciutat es calculen dos indicadors diferents. **L'indicador 17 'Fracàs escolar'** es calcula com el total d'alumnes no graduats a l'ESO en un curs escolar respecte el total d'alumnes avaluats en el mateix curs. El resultat de 2003, pràcticament igual que el de 2002 apunta a la necessitat de millora en els propers anys; actualment, el percentatge de fracàs escolar a Barcelona és del 22,73 %. Val a dir que aquest percentatge es redueix a la meitat si no es consideren els alumnes repetidors, i més tenint en compte que el curs avaluat, 4rt d'ESO, és un període amb un percentatge de repetidors elevat. Per tant, si es calcula el fracàs escolar en sentit estricte, el fracàs escolar per al curs 2001-2002 ha estat del 10,79 %.

En sentit contrari, **l'indicador 18 'Població amb estudis universitaris finalitzats'** ha augmentat en el darrer any, i se situa en un 27 %; des de l'any 1997 aquesta dada ha incrementat en un 27 %. S'aprecia per tant una tendència continuada de l'augment de població amb estudis universitaris si bé cal remarcar que l'increment és més significatiu per a les dones.

D'altra banda, l'accessibilitat a l'habitatge continua sent font de preocupació per a una part molt important de la població, sobretot de col·lectius com els joves, les persones immigrades i la gent gran. Les dades de **l'indicador 19 'Accessibilitat a l'habitatge'** confirmen que no es tracta únicament d'una percepció sinó d'una realitat, i evidencien la progressiva major dificultat per poder accedir a un habitatge, tant de compra com de lloguer. L'any 2003, un ciutadà de Barcelona amb un habitatge de propietat haurà hagut de dedicar més de 55 euros de cada 100 de renda familiar a aquesta fi; és a dir, l'esforç econòmic d'accés a l'habitatge es situa en un 57,2 % [19.1]. Paral·lelament, tot i l'augment del nombre de contractes de lloguer [19.2] que l'any 2003 ha estat de 16.694 i, tal com era de preveure d'acord amb la tendència dels darrers anys, també el preu de l'habitatge de lloguer [19.3] ha augmentat (suposa 9,6 €/m²/mes respecte els 8,6 €/m²/mes de l'any 2002), fet que apunta a una major necessitat d'oferta de pisos de lloguer. Per tal d'invertir aquestes tendències, el Compromís aposta per una política activa d'habitatge públic, tant de compra com de lloguer; des de les diferents administracions competents s'està treballant en aquest sentit.

La participació esdevé l'element clau d'un procés d'Agenda 21 perquè és la única fórmula possible per corresponsabilitzar als ciutadans i als grups d'interès en l'assoliment d'objectius de ciutat. La riquesa i fortlesa del teixit associatiu

aporten llum a la capacitat de la ciutat per endegar processos participatius. La dada de 2002 per a l'**indicador 20 'Grau d'associacionisme'** indica que el grau d'associacionisme és del 23,8 % segons l'Enquesta de qualitat de la ciutat, que es respon bianualment.

D'altra banda, les 'Normes reguladores de la participació ciutadana' aprovades l'any 2002 preveuen, entre d'altres mecanismes de participació, la possibilitat d'incorporar una memòria participativa en els expedients presentats a l'Ajuntament de Barcelona. L'**indicador 21 'Participació en els afers municipals'** avalua aquest avenç, tot i que per a l'any 2003 no es disposa de dades donat que es tractava del període inicial de l'aplicació de les Normes i no s'han pogut comptabilitzar el nombre d'expedients participatius. Tanmateix, es té coneixement almenys d'un projecte que ha comptat amb aquesta consideració en el seu procés d'elaboració: el Pla d'Acció Municipal 2004-2007. Pel seu abast i importància estratègica es considera favorable que el PAM hagi integrat una memòria participativa en el seu procés d'elaboració i que, per tant, hagi recollit les aportacions tant dels sectors organitzats de la ciutat com les dels ciutadans individuals. Es preveu que aquesta forma d'enregistrar processos de participació es vagi consolidant amb el pas dels anys, amb una major pràctica de la tradició participativa a la ciutat; de fet, s'estan posant en marxa els mecanismes per a fer el seu seguiment.

Objectiu 8: Potenciar l'activitat econòmica orientada cap a un desenvolupament sostenible

A l'actualitat, les empreses no només tenen com a objectiu l'obtenció de beneficis a partir de la seva activitat econòmica sinó que també han de complir amb les normatives vigents de seguretat, qualitat i medi ambient. Les empreses, però, poden anar més enllà del compliment dels estàndards legals i desenvolupar una política ambiental basada en la prevenció de la contaminació i en la reducció dels impactes ambientals. Diversos sistemes de gestió ambiental (ISO 14000, EMAS) ens aporten llum sobre el comportament ambiental de les empreses, i l'**indicador 22 'Nombre d'organitzacions amb certificació ambiental'** aborda el seu seguiment. El nombre d'empreses i entitats certificades, si bé encara és menor en el conjunt d'organitzacions de la ciutat, augmenta any rera any. L'any 2003 han estat 190 les organitzacions acreditades amb la ISO 14001 i/o l'EMAS i/o el Distintiu de Garantia i Qualitat Ambiental en algun dels productes que comercialitzen. Cal destacar que la certificació ISO 14000 s'ha implantat en 20 noves empreses i que el Distintiu que atorga la Generalitat l'han obtingut vuit nous productes. L'aposta d'aquestes empreses per assolir una millora en la gestió ambiental de la seva activitat les situa en la direcció correcta per crear valor econòmic, ambiental i social a curt i llarg termini, i contribuir a l'augment del benestar de les generacions presents i futures, en l'entorn local i global, tendint a convertir-se en empreses sostenibles.

Objectiu 9: Progressar en la cultura de la sostenibilitat mitjançant l'educació i la comunicació ambiental

L'objectiu 9 del Compromís planteja com a prioritat la promoció de l'educació en valors, basada en una cultura sostenibilista. A tal efecte, a la ciutat

s'impulsen diverses iniciatives d'educació ambiental que faciliten la sensibilització, el coneixement i l'aprenentatge davant els reptes ambientals, i conviden a corresponsabilitzar-se com a ciutadà i a prendre part en la resolució d'aquestes qüestions.

Les escoles són un espai estratègic per iniciar un itinerari educatiu que permeti treballar en aquesta línia i que, fruit d'aquest, es produeixi un efecte multiplicador a la resta de la societat (a l'entorn familiar, a l'activitat laboral), esdevenint els estudiants de tots els nivells agents educadors de ciutat. L'Agenda 21 Escolar de Barcelona i el projecte Escoles Verdes són iniciatives que aglutinen actuacions de formació i gestió ambiental integral, i que **l'indicador 23 'Nombre d'escoles que participen en projectes d'educació ambiental'** recull quantitativament. Durant el curs 2003- 2004, 115 escoles han participat en un o en els dos processos (114 Agenda 21 Escolar i 24 Escoles Verdes), desenvolupant projectes de millora ambiental del centre educatiu relacionats amb aspectes ambientals com els residus, l'aigua, l'energia, o la natura. La realització d'aquests projectes ajuda a desenvolupar una major sensibilitat per part de l'alumnat i de la resta de col·lectius implicats, així com a prendre part activa en la millora ambiental del centre escolar de forma compartida.

Objectiu 10: Reduir l'impacte ambiental sobre el planeta i promoure la cooperació internacional

Barcelona és una ciutat amb un nivell d'emissions de CO₂ baix comparativament amb altres ciutats europees d'extensió similar. Aquestes baixes emissions de CO₂ equivalent es deuen bàsicament al clima càlid, a la compacitat de la ciutat amb una densitat de població elevada, i a l'ús generalitzat del gas natural en detriment dels combustibles fòssils. Actualment, es treballa per quantificar el nivell d'emissions de Barcelona (la darrera dada data de 1999, en la que es van quantificar 3,14 tones de CO₂eq/càpita segons el mix català) i respondre així a **l'indicador 24 'Emissions de CO₂ equivalent anuals'**. Complementàriament, el Pla de millora Energètica de Barcelona preveu un seguit de projectes orientats a l'estalvi energètic i a la reducció d'emissions, alineats amb els objectius de la UE d'arribar fins al 12 % de contribució d'energies renovables l'any 2010. L'adopció d'aquests compromisos s'aproxima a l'objectiu de reduir l'impacte global sobre el planeta en un assumpte tan rellevant i d'actualitat com és el canvi climàtic.

D'altra banda, la cooperació internacional cada vegada està prenent més força en l'agenda política de les ciutats, i Barcelona no n'és excepció. La ciutat impulsa diverses actuacions i projectes de cooperació entre les quals destaca el foment del consum de comerç just i responsable. **L'indicador 25 'Nombre de punts de venda o consum de productes de comerç just'** recull les dades per a l'any 2003. Enguany s'ha optat per desglossar les dades d'establiments de venda de productes de comerç just entre grans cadenes [25.1] i nombre de comerços minoristes que ofereixen productes de comerç just [25.2], donat que hi ha hagut un gran increment de cadenes de comercialització que tenen diversos punts de venda a la ciutat. En aquest sentit, s'han comptabilitzat 10 cadenes de distribució i comercialització, especialment del sector de l'alimentació, que han apostat per la venda de productes de comerç just en els seus establiments, fet que suposa un notable impuls per la integració de bones

pràctiques en el consum i afavoreix una major sensibilització dels consumidors. D'altra banda, s'han identificat 83 comerços minoristes a la ciutat que comercialitzen productes de comerç just i 165 màquines de *vending* de cafè [25.3]. De les dades sobre l'increment dels punts de venda es desprèn un augment en el volum de vendes. De fet, segons l'informe 'El comerç just a Catalunya 2000-2002' publicat per SETEM, el volum de vendes de productes de comerç just a Catalunya ha suposat un augment d'un 50 % en aquest període. En aquesta situació cada vegada esdevé més complex disposar de dades sobre el nombre d'establiments que comercialitzen productes de comerç just a escala local ja que està deixant de ser una pràctica minoritària per erigir-se com un sector en alça.

Finalment, com a indicador global de tot el procés l'**indicador 26 'Grau de satisfacció ciutadana'** valora el nivell de satisfacció de la població amb diferents aspectes. La darrera dada disponible d'aquest indicador que es calcula bianualment és de 2002, i va donar una qualificació global de vuit punts sobre deu.

Agraïments

El Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat agraeix la col·laboració, en temes i consultes específiques, als següents experts i col·laboradors:

Ramon Arandes (Serveis Urbans i Medi Ambient. Ajuntament de Barcelona), Núria Badia (Serveis Urbans i Medi Ambient. Ajuntament de Barcelona), Helena Barracó (Serveis Urbans i Medi Ambient), Màrius Boada (Direcció de Serveis d'Estudis i Avaluació. Ajuntament de Barcelona), Carme Borrell (Institut Medicina i Salut. Agència de Salut Pública), Maria Jesús Calvo (Barcelona Economia. Ajuntament de Barcelona), Teresa Eulàlia Calzada (Institut d'Educació. Ajuntament de Barcelona), Anna Cardona (Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona), Antoni Codina (SETEM), Marta Cuixart (Centre de Recursos Barcelona Sostenible. Ajuntament de Barcelona), Marc Dargallo (Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans), Mercè Domínguez (Serveis Urbans i Medi Ambient. Ajuntament de Barcelona), Isabel Escrig (COOPERACCIÓ), Anna Ferrer (Seguretat i Mobilitat. Ajuntament de Barcelona), Xavier Ferrer (Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona), Teresa Franquesa (Serveis Urbans i Medi Ambient. Ajuntament de Barcelona), Lídia Garcia (Institut Municipal de Parcs i Jardins. Ajuntament de Barcelona), Pep Gómez (Serveis Personals. Ajuntament de Barcelona), José Gracia (Serveis Urbans i Medi Ambient), Xavier Güell (Barcelona Economia. Ajuntament de Barcelona), Francesc Íñiguez (Institut d'Educació. Ajuntament de Barcelona), Helena Lladó (Agència Local de l'Energia de Barcelona), Anna Parés (Direcció de Serveis d'Estudis i Avaluació. Ajuntament de Barcelona), José Luis Pérez (AGBAR), Juan Miguel Pérez (Institut Municipal de Parcs i Jardins. Ajuntament de Barcelona), Francesc Osán (Direcció de Participació Ciutadana. Ajuntament de Barcelona), Toni Pujol (Agència Local de l'Energia de Barcelona), Héctor Riu (SETEM), Pau Rodríguez (Serveis Urbans i Medi Ambient. Ajuntament de Barcelona), Toni Romero (Agència Local de l'Energia de Barcelona), Margarida Salvà (Sector de Seguretat i Mobilitat. Ajuntament de Barcelona), Maria José Sarrias (Departament de Medi Ambient i Habitatge. Generalitat de Catalunya), Aitor Sáez de Cortázar (IHOBE), Montserrat Trepapat (Serveis Urbans i Medi Ambient. Ajuntament de Barcelona), Mònica Urgell (Direcció de Participació Ciutadana. Ajuntament de Barcelona), Fermí Vallbé (Direcció de Participació Ciutadana. Ajuntament de Barcelona).

Ajuntament de Barcelona
Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat

Barcelona, novembre de 2004

Coordinació:
Txema Castiella

Redacció:
Mireia de Mingo (Pla de Medi Ambient, UPC)
Margarita Parés (Ajuntament de Barcelona)

amb la col·laboració de Gemma Martí (UPC)